

STORTINGET

Representantforslag 281 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg, Kristian August Eilertsen, Rune Midtun, Bjørn Larsen og Helge André Njåstad

Dokument 8:281 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg, Kristian August Eilertsen, Rune Midtun, Bjørn Larsen og Helge André Njåstad om egenbetaling for tolketjenester etter tre års opphold i Norge

Til Stortinget

Bakgrunn

God språkforståelse er en grunnleggende forutsetning for integrering i det norske samfunnet. Evnen til å kunne kommunisere på norsk er avgjørende for deltakelse i arbeidslivet, utdanning, møte med offentlig sektor og for egen selvforsørgelse.

Norge tilbyr i dag omfattende integreringstiltak for nyankomne innvandrere og flyktninger, blant annet gjennom introduksjonsprogrammet. Dette er ment å gi deltakerne grunnleggende ferdigheter i norsk samt grunnleggende innsikt i norsk samfunnsliv og skal hjelpe dem ut i arbeid eller utdanning.

Omfattende bruk av tolketjenester i offentlig sektor er et tydelig uttrykk for manglende språklig integrering. Når personer som har hatt opphold i Norge over mange år, fremdeles er avhengige av tolk i møte med offentlige tjenester, viser dette at dagens system i for liten grad stiller krav og følger opp forventninger om norskferdigheter.

Nye tall fra Helse- og omsorgsdepartementet viser en betydelig økning i tolkeutgiftene hos de regionale helseforetakene. Fra 2021 til 2025 har de regionale helseforetakene hatt en utgiftsøkning på 159,1 pst. Noe av

dette skyldes muligens at et økt antall ukrainere har ankommet Norge, men tallene viser likevel at altfor få utlendinger behersker det norske språket.

Tolketjenester inkluderer ikke bare fremmedspråkoppdrag, men også oppdrag på norsk tegnspråk. Tall fra IMDi viser at det fra 2021 til 2025 har vært en oppgang i antall oppdrag på norsk tegnspråk på om lag 14 000 oppdrag, mens det for andre språkoppdrag har vært en økning på om lag 645 000 oppdrag. Dette viser tydelig at det i all hovedsak er språkbarrierer som er den store årsaken til de økte utgiftene man ser, f.eks. i helsetjenesten.

Tolketjenester er ment å være et overgangstiltak. Når slike tjenester benyttes i utstrakt grad i ordinære sammenhenger som foreldremøter i skolen, helseoppfølging og kontakt med kommunale tjenester etter lang botid, mener forslagsstillerne at dette bidrar til å normalisere manglende norskkunnskaper. Dette svekker insentivene til språkoppplæring og gjør tolketjenesten til en varig kompensasjon for manglende integrering.

I tillegg til rett til dekning av utgifter til tolk har nyankomne innvandrere krav på en rekke rettigheter og støtteordninger, herunder gratis norskopplæring, økonomiske ytelser og tilbud om bolig. Etter fem års opphold må det kunne forventes at den enkelte behersker norsk i en slik grad at tolking ikke er nødvendig i alminnelig kontakt med offentlige myndigheter. Dersom dette ikke er tilfelle, bør videre behov for tolketjenester ikke belastes av samfunnet, men betales av den enkelte.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag til nødvendige lovendringer slik at utlendinger selv må betale for tolketjenester etter at de har hatt opphold i Norge i tre år, med unntak av situasjoner som krever øyeblikkelig hjelp og helsehjelp.

23. april 2026

Erlend Wiborg

Kristian August Eilertsen

Rune Midtun

Bjørn Larsen

Helge André Njåstad